

[Ovanliga infektioner och tillstånd](#)

Hiv

Hiv är ett virus som kan överföras mellan människor. Du får en hivinfektion om du får viruset. Det finns läkemedel som minskar antalet hivvirus i kroppen till så låga nivåer att de inte går att mäta. Då kan inte hivinfektionen överföras längre.

Hiv är en förkortning för humant immunbristvirus.

Den här texten finns också på [lätt svenska](#) samt [översatt till flera språk](#).

Det vanligaste är att inte få några symtom i samband med att du har fått hiv. Det kan ta upp till flera år innan du känner av hivinfektionen.

Du kan få en så kallad primär hivinfektion två till tre veckor efter att du har fått hiv. Då kan du till exempel få ett eller flera av de här symtomen:

- [feber](#)
- [ont i halsen](#)
- [svullna, ömma lymfkörtlar](#)
- [diarré](#)
- muskelvärk
- [huvudvärk](#)
- ljusröda, oregelbundna utslag på ryggen och bröstkorgen. Du kan också få utslag i ansiktet, på armarna och benen.

De tidiga symtomen försvinner av sig själv, oftast inom ett par veckor. Sedan tar det upp till flera år innan du märker något mer.

Immunsystemet blir svagare om du har en hivinfektion och inte tar läkemedel. Det tar oftast flera år innan du märker att immunförsvaret är försvagat. Det kan visa sig genom ett eller flera av de här symtomen:

- [bältros](#)
- [lymfkörtelcancer](#)
- [tuberkulos](#)
- [mjälleksem i ansiktet](#)
- [svamp i munnen](#).

Aids kallas de sjukdomar som du kan få när immunförsvaret är försvagat av en hivinfektion.

Hivinfektionen utvecklas inte till aids om du får behandling. Därför är det viktigt att testa dig om du tror att du kan ha fått hiv.

Kontakta en [vårdcentral](#), en hudmottagning eller en mottagning för sexuell hälsa om du tror att du kan ha fått hiv. Du kan kontakta många mottagningar genom att [logga in](#).

Du som är under 25 kan oftast kontakta en [ungdomsmottagning](#).

Det är avgiftfritt att testa sig på alla mottagningar. Du har rätt att vara anonym.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#) och hjälp med var du kan söka vård.

Kontakta genast en infektionsmottagning på ett sjukhus om du säkert vet att du kan ha utsatts för smitta. Det kan till exempel vara om kondomen gick sönder när du hade sex med någon som har hiv, men som inte behandlas för det. På infektionsmottagningen kan du få en tillfällig läkemedelsbehandling mot hiv.

Kontakta en [jouröppen mottagning](#) eller en akutmottagning om infektionsmottagningen inte har öppet.

Du kan skydda dig mot att få hiv på följande sätt:

- Använd [kondom](#) om du har slidsamlag, analsex eller munsex med någon som har en penis.
- Sätt en kondom på sexleksaker du för in i munnen, slidan eller ändtarmen om du använder dem tillsammans med någon.
- Dela inte sprutor med andra personer.
- Få förebyggande behandling med läkemedel, så kallad PrEP.

Hiv överförs genom blod, sperma, slidsekret och bröstmjölk.

Risken för att överföra viruset är störst precis i början när någon har fått en hivinfektion och inte har fått behandling med läkemedel. Även om en person säger att hen inte har hiv kan du inte vara helt säker, eftersom hen kanske inte vet om det än. Använd därför alltid kondom om du har slidsamlag, analsex eller munsex.

Det är mycket mindre risk att viruset överförs vid munsex än vid samlag. Den största risken vid munsex finns om du får sperma med viruset i munnen.

Hiv kan även överföras genom blod, till exempel om du delar sprutor med andra.

Hiv kan bara överföras till fostret under graviditeten om mamman har hiv och inte får behandling för det.

Alla som ger blod som sedan används i sjukvården i Sverige testas för hiv. Du kan alltså inte få viruset genom en blodtransfusion. Även alla som donerar bröstmjölk testas.

Vid den vanligaste typen av hivtest får du [lämna ett blodprov](#) från ett blodkärl i armen. Det tar vanligen några dagar innan du får veta resultatet.

På vissa mottagningar går det att lämna ett blodprov genom ett stick i fingret och få svar efter 15 minuter.

När du gör ett hivtest på en mottagning kan du få prata med en kurator eller sjuksköterska.

Du kan lämna ett blodprov redan en till två veckor efter det tillfälle då du tror att du kan ha fått hiv.

Du får alltid lämna ytterligare ett blodprov för säkerhets skull om ditt test visar att du har fått en hivinfektion.

Ett svar som visar att du inte har hiv är helt säkert först efter sex till åtta veckor. Därför kan du behöva ta om provet då.

Det kan vara omskakande att få veta att du har hiv och det kan kännas svårt att ta till sig beskedet. Det finns möjlighet att få stöd genom samtal med en kurator.

Du får ha regelbunden kontakt med personalen som arbetar med infektionsvård på ett sjukhus. Du får behandling av läkare och sjuksköterskor.

Det finns föreningar och stödgrupper för personer med hiv på olika ställen i landet.

Det finns läkemedel som minskar mängden virus i kroppen till så låga nivåer att de inte går att mäta. Det förhindrar också att du får aids.

Behandlingen mot hiv börjar vanligtvis en till två veckor efter att ett prov har visat att du har fått viruset.

Behandlingen är mycket effektiv om du tar dina läkemedel regelbundet utan några avbrott.

Mängden virus ökar i kroppen igen om du missar en läkemedelsdos eller slutar med behandlingen. Det kan göra att viruset blir motståndskraftigt mot behandlingen så att den inte fungerar.

Behandlingen är mycket effektiv även om hivinfektionen har utvecklats till aids. Behandlingen gör att immunförsvaret kan återhämta sig och bli starkt igen.

Du kan få lättare biverkningar som till exempel illamående, [diarré](#), mardrömmar och [yrsel](#). Biverkningarna är ofta värst i början av behandlingen och går ofta över efter några veckor. Du kan behöva byta läkemedel om de inte går över.

Vissa läkemedel påverkar andra läkemedel eller påverkas av dem om du använder läkemedlen samtidigt. Även receptfria läkemedel och naturläkemedel kan förändra effekten av din hivbehandling. Därför bör du alltid rådfråga din läkare innan du påbörjar eller ändrar en medicinering.

Barn som lever med hiv i Sverige får behandling med läkemedel. De träffar läkare, sjuksköterska och kurator cirka fyra gånger om året.

Läkemedlen gör att barnen är lika starka och friska som barn utan hiv. Barn med hiv kan göra samma saker som andra barn kan. Det gäller till exempel att gå i skolan, leka och sporta. Infektionen syns eller märks inte.

När du får hiv infekteras och förstörs vissa celler i blodet. Då blir immunförsvaret sämre. De här cellerna kallas CD4 eller T-hjälparceller och är en särskild typ av vita blodkroppar. De är viktiga för att immunförsvaret ska fungera.

Immunförsvaret blir svagare och du får aids om du inte får behandling mot hiv.

Aids är ett samlingsnamn på olika typer av infektioner som du kan få om ditt immunförsvar har blivit svagare. Det kan till exempel vara [lunginflammation](#), [tuberkulos](#), eller [svampinfektioner](#) i matstrupen.

Du måste berätta för den du ska ha sex med om du har hiv men inte behandlas för det. Det kallas för informationsplikt och är bestämt i [smittskyddslagen](#).

När du har haft behandling med effektiv HIV-medicinering under längre tid och virusvärden är omätbara vid provtagning är risken för sexuellt överförbar hiv obefintlig. Din ansvariga läkare kan i detta fall välja att ta bort förhållningsregler gällande informationsplikt och kondomkrav. Du behöver då inte berätta för en sexpartner att du har hiv. Du kan också själv bestämma om du vill använda kondom eller inte.

Det är möjligt att både bli [gravid](#) eller göra någon gravid utan att barnet eller partnern får hiv om du behandlas med läkemedel mot hiv.

Risken för att virus förs över till barnet under graviditeten eller förlossningen är mycket liten om den som är gravid och har hiv använder läkemedel mot hiv.

Det går bra att föda vaginalt eller genom kejsarsnitt.

Efter förlossningen får barnet en behandling med läkemedel i ungefär fyra veckor. När barnet är mellan en och tre månader gammal tas prover för att säkert veta att hen inte har fått hiv.

Så kallade antikroppar mot hiv som förts över från mamman innan födseln finns ofta kvar i barnets blod i upp till två år. Men det betyder inte att barnet har hiv. Blodprover tas därför också tills barnet är ungefär två år eller tills antikropparna har försvunnit.

Barn ska inte ammas av någon som har en hivinfektion eftersom viruset kan överföras med bröstmjölken.

Du kan [söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning](#) du vill i hela landet. Ibland krävs det [remiss](#) till den öppna specialiserade vården.

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och behandling är det viktigt att du [förstår informationen du får](#) av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och [hur länge du kan behöva vänta på vård och behandling](#).

Även [barn ska få vara delaktiga i sin vård](#).

Du har möjlighet att [få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska](#). Du har också möjlighet att [få hjälp av en tolk om du har en hörselnedsättning](#).

-
- [Hiv-Sverige/Riksförbundet för hivpositiva - startsida](#)
  - [Noaks ark - hiv](#)
  - [Posithiva Gruppen](#)
  - [RFSL - startsida](#)
  - [Riksförbundet Kamratföreningarna Oasen](#)

Senast uppdaterad:

2023-02-27

Redaktör:

Peter Tuominen, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Pernilla Albinsson, sjuksköterska, Hiv-mottagning/Infektionsmottagning 2, Karolinska universitetssjukhuset, Stockholm

---

För att logga in på 1177 behöver du ha en e-legitimation, antingen BankID eller Freja+.

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).